

עטרת שלום

עלון שבועי שע"י מוסדות קאמרגא בארה"ק – בנושאים כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רח' ארזי הבירה 48 ירושלים

פרשת וירא

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

וַיֵּרָא אֵלָיו הוֹי"ה בְּאֵלָנֵי מְמַרָא וְהוּא יֹשֵׁב בְּתַח הָאֵהָל בְּחַם הַיּוֹם.

וַיֵּשֶׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נֹצְבִים עָלָיו וַיֵּרָא וַיִּרְץ לִקְרֹאתָם מִפֶּתַח הָאֵהָל וַיִּשְׁתַּחוּ אֲרָצָה (יח א).

פרש"י, אמר רבי חמא בר חנינא, יום שלישי למילתו היה, ובא הקב"ה ושאל בשלומו.

אפשר לפרש, עפ"י מש"כ אאמו"ר הגה"ק רבי שלום מקאמרגא זלה"ה בספה"ק מעשה שלום וז"ל: אפשר לפרש, עפ"י מה שאמרו חכמנו"ל (גדה נד). שלשה שותפים יש באדם, הבורא עולם שהוא הראשון, ואביו ואמו. ורוצה השם יתברך מהאדם שיעשה משני החלקים של אביו ואמו ג"כ קדושים כמו החלק שנתן בו, וזה 'קדשים תהיו' (ויקרא יט ב) שתראה לקדש השני חלקים משלכם שיהיה קדש, 'כי קדוש אני ה' אלהיכם' כי החלק שלי בוודאי קדוש, ולכן צריך שיהיה כל השלושה חלקים בקדושה.

ובל זה ידע אברהם אבינו ע"ה שיש בו השלשה חלקים האלו, ולכן צריך לתקן ולקדש את השני חלקים של אביו ואמו, אבל קודם שנימול לא היה בכוחו לתקן ולקדשו, רק כאשר זכה למצוות מילה, ולכן בא הבורא עולם עם פמליא של מעלה לבקרו, וכמו שפירש רש"י לבקר את החולה, אמר רבי חמא בר חנינא, יום שלישי למילתו היה, ובא הקב"ה ושאל לשלומו (בבא מציעא פו:), ואז היה יכול אאע"ה לתקן את השני חלקים של אביו ואמו.

וזו שאמר זיישא עיניו וירא והנה שלושה אנשים נצבים עליו שהשלושה אנשים מרמזים לשלשה חלקים הנ"ל, והבורא עולם ג"כ נקרא איש, כמו שכתוב 'ה' איש מלחמה' (שמות טו ג) לשבר את האוזן. זירא' לשון הבנה כמו שפרש"י היינו שהבין שצריך לתקן אותם, זירץ לקראתם מפתח האהל

וישתחו ארצה' שרץ לתקן אותם. ויאמר אדני' פרש"י הקדוש לגדול שבהם, ומי הגדול שבהם זה הבורא עולם שנקרא גדול, כמו"ש 'גדול ה' ומהולל מאד' (תהלים מח ב). אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבור מעל עבדך' שאמר להבורא עולם שימתין לו ויסיעהו לתקן השני חלקים שיהיו ג"כ קדוש עכ"ל.

ולפי דבריו הקדושים יכולים לפרש עוד, דהנה פרש"י בפרשת לך לך (יז א) וז"ל: עה"פ 'והיה תמים' ולפי מדרשו, התהלך לפני במצות מילה, וכדבר הזה תהיה תמים, שכל זמן שהערלה כך אתה בעל מום לפני. דבר אחר, 'והיה תמים' עכשיו אתה חסר ה' אברים, ב' עינים, ב' אזנים, וראש הגויה, אוסיף לך אות על שמך, ויהיו מנין אותיותך רמ"ח, כמנין איבריך.

ועיין במפרשי רש"י, שאומרים שפירוש השני הוא תוספת על דברי המדרש, וכמו שפירש הר"ן במסכת נדרים (לב): וז"ל: שבתחלה המליכו הקב"ה על אבריו שהם ברשותו לזוהר מעבירה, אבל עיניו ואזניו של אדם אינם ברשותו, שהרי על כרחו יראה בעיניו ובאזניו ישמע, ולבסוף כשנימול המליכו הקב"ה אפילו על אלו, שלא יסתכל ולא ישמע כי אם דבר מצוה.

והנה מבואר ממרן הארז"ל (עין חיים שער אונאה פ"ג) שע"י מצות מילה ופריעה, מתגלים כל השלשה חסדים של תפארת נצח והוד, שהם ג"פ שם הוי"ה עיי"ש. ועוד מבואר שם (שער אריך פרק ה) שב' בחינות נצח והוד דעתיק יומין מתלבשות בב' אזנים ובב' עינים דא"א עיי"ש.

בס"ד, עט"ק פרשת וירא
יש חשון תשפ"א – שנה י"ב גליון תקל"ג

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

ירושלים	4:10	5:23	6:02
בני ברק	4:24	5:24	5:58
ניו יורק	4:27	5:44	5:56
מונטריאל	4:15	5:32	5:44

נא לשמור על קדושת הגליון

וזוהו כוונת רש"י, שע"י הכוח של מצוות מילה שמתגלים השלשה מיני חסדים בתפארת נצח והוד, יהיה בכוחו לתקן ולהמליך את הקב"ה על השלשה איבריו שהם אזנים ועינים וברי"ק.

וזוהו שמרו כאן התורה זירא אליו הוי"ה' היינו ויר"א בגי' ג"פ חס"ד שהוא בחינת הוי"ה כנ"ל, שהם השלשה חסדים של תפארת נצח הוד שמתגלים ע"י מצות מילה. 'באלני ממרא' ממר"א בגי' פ"ר דינים, היינו שהמתיק את הדינים והגבורות ממה שהיה מקודם בתנ"ה, ע"י שהמשיך שם את הג"פ חסד, ועי"ז נעשה היחוד של הוי"ה אדני" מספר איל"ן.

וזוהו ג"כ זיהוא יושב' בחינת תיקון כמו 'ועשתה את צפרניה' (דברים כא יב), 'פתח האהל' היינו 'האהל' הוא בחינת ה' משם הוי"ה שתיקן אברהם אבינו ע"י שקידש כל החמשה איבריו, ע"י 'בחוים' חיו"ם בחינת חסד כמו"ש 'חסד אל כל היום' (תהלים נב ג), ולפי"ז מובן למה הוסיף לו הקב"ה אות ה' בשמו אברהם, שהוא ע"ש מה שיתקן ויקדש את ה' איבריו.

ולכן זיישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו היינו שהשלשה המלאכים נבראו ממה שתיקן את השלשה איברים אזנים ועינים וברי"ק.

וזוהו מה שרמזו חז"ל, אמר רבי חמא בר חנינא, יום שלישי למילתו היה, ובא הקב"ה ושאל בשלומו. היינו שמרמזו יום השלישי לתיקון של השלשה איברים האלו ע"י מצות מילה.

רעוא ררעוין תשע"ג לפ"ק

עטרת פז

אמרות טהרות מרבתינו זי"ע

**וַיָּרָא אֱלֹהֵי הוֹי"ה בְּאֵלֵי מִמְרָא וְהוּא יֵשֵׁב
בְּתַתּוֹ הָאֱהָל בְּחַם הַיּוֹם (יה א.)**

באלני ממרא הוא שנתן לו עצה על המילה, לפיכך נגלה עליו בחלקו (רש"י בשם ב"ר). לפי פשטות נתייעץ אם ימול את עצמו הוא בעצמו, או יהיה נימול ע"י אחרים שאין הצער גדול כל כך, וכמרא תשוקתו אל החסדים שיתגלו אליו להמתיקו, אמר שימהר וימול הוא בעצמו את עצמו.

וְהוֹרָח' ח"י ב' דף רפה: מרבינו יצחק אייזיק מקאמרא

**וַיֵּאמְרוּ אֱלֹהֵי אִיִּה שְׂרָה אֲשֶׁתָּה וַיֵּאמֶר הַנְּהַ
בְּאֱהָל (יה ט.)**

רצה לומר זיאמרו בני ישראל החסידים הכשרים, 'אליו' אל הצדיק, 'איה' ר"ת א'הבה י'ראה ה'כנעה, היאך נמצא אצל 'שרה אשתך' שהיא התפלה שלך כידוע א'דני ש'פתי ת'פתח ו'פי ר"ת אשתו. ר"ל שאנחנו רוצים ג"כ לדבק ולעבוד השי"ת בדביקות גדול בתפלה כמו רבינו הצדיק 'שרה' ש'ר' ה'תורה' אשתך' תפלתך. והשיב להם הצדיק זיאמור הנה באהלי' באהלה של תורה, אם תדבקו בלימוד התורה מתוך שלא לשמה בא בודאי לשמה. ואז כפי זיוך הגוף של הגשם שלכם כך תשיגו ג"כ דביקות הבורא בתפלה ג"כ. ועוד אמר הצדיק לבני ישראל המסתופפים בצלו, זיאמור שוב אשוב אליך בעת חיה והנה בן לשרה אשתך' שבאמת שבתורה לבד כמו שאמרת לא יכול לרבוך כל כך בדביקות הבורא, אלא כשיעשה תשובה שלימה על כל תנועה ותנועה שעשה שלא כהוגן והוא כל אחד לפי מדריגתו, והו' 'שוב אשוב' בתשובה שלימה 'אליך' דייקא עד שורשך שפגמת, 'בעת חיה' היינו בעת שאתה חי בתשוקה באהבה במוחין קדושים, אז אתה יכול לשפוך לבך לפני קונה הכל בלב שמח ג"כ, וזו והנה ב"ך' שתעלה מ"ג לגבי מלכות שמים.

ב'ן בית' מרבינו אליעזר צני מקאמרא

**וַיֵּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ הַנְּה אֲרֵצִי לְפָנֶיךָ בְּטוֹב
בְּעֵינֶיךָ טוֹב (כ ט.)**

רצה לומר שמעתי מאמורי' מובהק איש אלהים קדוש יאמר לו מו"ה יצחק אייזיק יהודה ויחאל זלה"ה, שבעיר בראד היה בית הכנסת אחד שלא היה פסיק פיהם של אנשי בית הכנסת מגרסא אפילו רגע לא נפסק מלמוד בתורה הקדושה, וכך עשו ביניהם, כשזה לומד חבירו מותר לו לישן וכן כולם, ובביהכ"נ הזה היה השכינה הקדושה שרויה שם, וזאת לא ידע אלא רבינו מרן הבעש"ט זלה"ה, לזה היה שולח להם בכל שנה ושנה ארום והב אחד על תיקון לביהכ"נ הזה. לימים באו כמה רשעים הצופים עזי פנים שבעיר ובטלוהו וישלחו החברייה קדישא ממקום הזה, ואז אמר מרן הבעש"ט זלה"ה שהשכינה הקדושה מקוננת שאין לה מקום לשרות שם, ותיכף ומיד יצא כרוז מאת הקב"ה בזה הלשון, אל תדאג ח"ו כי יש לי בן יחיד בעולם העשיה הזה, הנקרא בפי כל רבי איצקל

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבתינו זי"ע

**וַתַּכַּחַשׁ שְׂרָה | לֵאמֹר לֹא צָחַקְתִּי בִּי | יִרְאָה
וַיֵּאמֶר | לֹא בִּי צָחַקְתָּ (יה טז.)**

הנה יש בין שרה לאמור' פסיק באמצע, וצריך ג"כ להפסיק מעט, כי האמירה היתה באמת, אלא אעפ"כ ויתכחש', אמנם בדברי שרה לא היו מפורשין 'לאמור' על מה זה כחשה שרה להש"י, רק דרך סתם כחשה ואמרה, לא כך הוא דברי הש"י כמו שאתם סבורים כי שאני צחקתי בודאי, אלא יש בדבריו של הש"י איה פנימיות. כי ענין מענת שרה היתה ויתכחש' שרה', ששחקה ושמחה, 'אחרי בלתי היתה לי עדנה' שנשתנה גופה וניתן לה עיקר מטרוני ודם נדות וחזרה לימי נעוריה כדי להוליד את יצחק בדרך הטבעי.

כראיתא בירושלמי (פסחים פ"ג הלכה דה) וארבה את זרעו ואתן לו את יצחק (יהושע כד ג), 'וארב' כתיב, אורב נתתי בורעו כדי להוליד את יצחק שהוא היצר הרע, כי עד הנה הוליד אברהם נשמות אלהות, ועכשיו ונתתי לו ארב שיוליד בדרך טבעי גוף קדוש. ושרה לא ידעה מזה, ולזה צחקה ואמרה 'היתה לי עדנה ואדני וק' שאם כן יהיה הבן מסיטרא דילי סיטרא דנוקבא, ולא יהיה לו חיות באריכות ימים.

זיאמור ה' אל אברהם למה זה צחקה לאמור' שאמירתה הוא 'האף אמנם אלד ואני זקנתי' שאמרה שרה וכי חלילה אין יכולת בידו יתברך שאהיה אוליד אף שאני זקנתי, ולמה החזיר אותי לימי נעורים ואברהם עומד בוקנתו, א"כ מוכרח שיהיה הבן מכח שלי ויהיה מסיטרא דנוקבא, ומענתה היה שאם היו שניהם במדרגה וענין אחד יהיה הבן מסיטרא דאברהם, או שהיה לו להחזיר גם לאברהם לימי נעוריו, או שיולידו שניהם והם בוקנתם.

ולזה השיב הש"י 'היפלא מחדשם דבר' כי באמת צריך להיות יצחק מסיטרא דנוקבא לצורך עקידה ולכמה דברים נעלמים, וסיבות כל הסיבות יסבב שיהיה לו חיים, ולזה לא נתכסה חלילה כלל מאת הש"י כי באמת 'ולשרה בן' והוא מפלאי השגחה.

ולזה ויתכחש שרה' נחשב לה כיוחש אף שאמרה אמת 'לאמור' שאמירה היתה 'לא צחקתי כי יראה' שהיתה מתיראת שיהיה הבן מסיטרא דר"ו בני' גבור"ה מספר 'יראה' ולא מסיטרא דע"ב ולא יהיה לו חיות. ולזה יש ג"כ הפסק בין 'כי יראה' כי הוא ענין בפני עצמו, שאמרה מה שאמרה כי כך היה הדבר, והפסיק מפרש שורש הענין, ומענתה היה 'יראה' שיהיה מצד נוקבא. זיאמור' הקב"ה מה שאמר איה ענין הנעלם על מה עשה הקב"ה ככה שיהיה מסיטרא דנוקבא, ולזה יש פסיק בין זיאמור 'לא' כי אמירה היה ענין נעלם תשובה על דבריה. ואעפ"כ נחשב לה לשחוק שלא האמינה, והרהרה אחר מעשה הש"י, ולזה לא כך 'כי צחקתי'. וענין בליקוטי תורה בדברי מרן דברים מתוקים.

היכל הברכה' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרא

דראהבימשער, שם תשרה כל ימי חייו, כל זה שמעו אמור' זלה"ה מתלמידי בעש"ט זלה"ה ששמעו מרובם. נמצא שזאת מרמז ג"כ בפסוק הזה, והו' זיאמור אבימלך' הקב"ה אבי מלך, לאברהם שהיה או בבחינת בן יחיד להקב"ה כנודע, 'הנה ארצ' השכינה הקדושה 'לפניך' שכן תשרה השכינה הקדושה כל ימי חיך, וקודם פמירתך 'בטוב בעיניך' שאתה יודע שהוא צדיק גמור, או 'שב' בצדיק הזה ג"כ שיהיה אחרך, והו' יצחק בנו שכתוב בו 'שוב אשוב אליך בעת חיה ולשרה בן' והו' 'שב' והבן.

ב'ן בית' מרבינו אליעזר צני מקאמרא

**וַיֵּאמֶר אֶל תְּשַׁלַּח יָדְךָ אֶל הַנְּעָר וְאֶל תַּעֲשֵׂה לוֹ
מְזֻאָמָה וְגו' (כב יב.)**

פעם אמר רבינו הר"ק רבי אייזקל סאפרינער זצוק"ל, שמקובל אצלו שכאשר המלאך אמר לאברהם אבינו בשעת העקידה, 'אל תשלח ידך אל הנער', לא שמע לו אאע"ה עד שהבטיחו שיצא ממנו נשמת רש"י הקדוש. והוסיף בנו הר"ק רבי משה מסאמבור שמרמוזו בפסוק זיידש זרעך' (שם יז) 'ירש' אותיות ורש"י 'זרעך' ודפח"ה.

עמרת זקנים' מרבינו יהואל מיכל מסאמבור

**וַיֵּאמֶר אֶל תְּשַׁלַּח יָדְךָ אֶל הַנְּעָר וְאֶל תַּעֲשֵׂה לוֹ
מְזֻאָמָה וְגו' (כב יב.)**

ועוד הפלגה גדולה של אברהם אבינו ע"ה, שאהבתו להשם יותר מאהבתו על בניו, ראינו במעשה עקידה, כאשר ביאר מהר"ם מינ"ץ בדרשותיו (רוש ה) אך שש ועלו לעשות רצון קונו, והיה שמחת עשות רצון בוראו יותר משמחתו על בנו הוא, כי כשאחו הסכין לשחוט את בנו, שרתה אליו רוח נבואה לאמור 'אל תשלח ידך אל הנער', ונודע (שבת ל) דאין השכינה שורה מתוך עצבות, אם כן ע"כ היה בשעת שליחת יד לשחיטה בשמחה גדולה שעושה רצון בוראו, יותר משמחה ששמח עם בנו יחידו אשר כמה געגעעים גדולים גוגע עד אשר ניתן לו עד אשר היה ראוי להשראת שכינה, עד כאן הכנתי מדרשות מהר"ם מינ"ץ הנ"ל.

וגם אחרי אשר אמר לו המלאך במלאכות השם 'אל תשלח ידך אל הנער' נודעו אותו הוקן שמא נמצא מים בקרבן, או שמא לא עשה בשלימות ומעשיו אינם נרצים לבורא, כמאמרם (סוכה כה): על הגשמים בסוכה, משל לעבד שמוזג כוס לרבו ושפך לו רבו קיתון על פניו, כלומר אי אפשר בשמושך ולשתי הכוונות האלו שהיה מתיירא, העצים בתפלה בשעת הקרבת האיל, יהי רצון שיהיה זה כאלו בני שחוט וכאלו בני נשרף, כמו שדרשו רז"ל במדרש (תחומא שלא יד) והכל מאותו הכוונה לדעתו, כי בזולת למה היה לו לאלוץ עצמו שיהיה הדבר כאלו בנו נשחט, אלא מחמת כוונה הנ"ל.

זכרון דברים' מרבינו אלכסנדר סענדר מקאמרא

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב' לרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע

באיזה אופנים מותר להשכיר שדה לגוי, ובאופני שכר הבלעה, ומתי מותר להנות משכר הבלעה סימן רמג.

שבווע ועל שנה ויתן לו בעד שבוע וכך הוי שכר שבת בהבלעה, אבל אם השכיר לו אף לשנה, אלא התנאי היה לימים נפרדים, בעד כל יום ויום משנה זאת תתן לי כך ויום שאינו עובד בו אינו משלם לו בעד יומו, נמצא שיום השבת מושכר בפני עצמו שהרי כל יום ויום שכירות בפני עצמו, לפיכך אף שמשלם לו הגוי בעד כמה ימים ביחד לא הוי זה הבלעה כלל, שהרי הגוי מחשב עמו ימים נפרדים ומשלם לו בעד כל יום ויום שעבד בו, נמצא שמשלם בעד יום השבת בפני עצמו בלא הבלעה, אבל אם השכירו לחדש או לשבוע כל יום בעד כך וכך, אפילו ביום שאינו עושה מלאכה משלם, אין זה שכירות ליום אלא כשמשלם לו הוי כמשלם בעד שבוע ומותר¹:

1. במקומות שאינו אסור להשכיר מדינא אלא משום מראית עין וכיוצא משום חומרא, אם עבר והשכיר מותר להנות במעות²:

~~~~ מסגרת השלחן ~~~~

ה. היינו כגון שהוא באריסות דנוטל הגוי קצת מהרווחים לעצמו.

ו. מבואר בשרע (סימן שו ס"ד) השוכר את הפועל אינו נותן לו שכר שבת, היה שכיר שבת שכיר חודש שכיר שנה, נותן לו שכר שבת כיון שהוא בהבלעה ולא יאמר לו תן לי של שבת, אלא אומר תן לי שכר השבוע או החודש. וברמ"א ואם שכרו לחודש והתנה עמו לשלם לו כל יום כך וכך מקרי שכיר יום, וזה מבואר בדברי רבינו דאם היה התנאי לימים נפרדים נמצא שיום שהשבת מושכר בפני עצמו, ולא הוי בהבלעה.

ז. כדעת המ"א (סוף הסימן), ולכאורה צ"ל בדעת רבינו דמותר ליהנות כאן היינו לקבל שכרו לכתחילה, דהלא לעיל בסעיף ו' כתב גם היכא דאסור מדינא, אסור לקבל שכרו ומ"מ התיר ליהנות מאותן הדמים, ומה חידש כאן דהתיר בהא דאסור משום מראית עין, ואם נאמר דהכוונה להתיר פה הוא לקבל שכרו לכתחילה, וכדעת המ"א אתי שפיר.

ת. מותר ליתן לגוי שדה באריסות, וכן כל מלאכת השדה, דישה ועימור, דמלאכת שדה מנהג ברוב העולם ליתן באריסות³, וכיון שיש לגוי חלק מותר, אבל בקבלנות ששכרו שיעשה כל מלאכת שדה, אף על פי שמדינא מותר דהא אין רווח לישראל כלל במלאכת שבת אסור⁴.

ואם הוא חוץ לעיר יש להקל אף על פי שהוא בתוך התחום⁵, ובגוונא שעושין מלאכתו שנים או שלשה גוים, דזה מפורסם וניכר שהוא בקבלנות.

אבל מלאכת חרישה וזריעה וקצירה ונעשית בפומבי, ורוב דברים אלו נעשין על ידי גוים שכירי יום, אף אם הוא שכרם בקבלנות אסור, אלא אם כן הוא מחוץ לתחום ושכרם בקבלנות, אבל שכירי יום אסור מדינא, לא מהני חוץ לתחום כלל⁶:

ט. השכיר לגוי מרחץ ותנור ורחיים וגראלנע [מבשלת שְכָר] וכיוצא בדרך המותר⁷, ישכיר לו על חדש ועל

א. כמבואר בשרע (ס"א) אבל שדה מותר שכן דרך לקבל שדה באריסות.

ב. שרע (סימן רמד ס"א) אבל אם היתה ידועה ומפורסמת אסור שהרואה את הא"י עוסק אינו יודע שקצץ, ואומר שפלוני שכר הא"י לעשות מלאכה בשבת. ומסיים לפיכך הפוסק עם הא"י וכו' לקצור לו שדה, משום דכל מלאכת מחובר מפורסם ואיכא משום מראית עין.

ג. שרע (סימן רמד ס"א) ואם היתה המלאכה חוץ לתחום מותר, ודעת רבינו דיש להקל בחוץ לעיר אע"פ שהוא בתוך התחום. היכא דיש עוד צירוף דניכר שהם קבלנים ולא אתו למיחשביה בשכיר יום, כגון היכא ששנים או שלשה גוים עושין מלאכתו דניכר שהם עושים בקבלנות.

ד. דרך בקבלנות דמדינא מותר ואסור משום מראית עין, אמרינן דמחוץ לתחום אין איסור מראית עין, אבל שכיר יום דמדינא אסור, לא מהני חוץ לתחום.

עטרת תפארת

עובדות וסיפורים מרבתינו זי"ע

יִירָא אֱלֹהֵי הוֹי"ה בְּאֵלֵינוּ מִמְרָא וְהוּא יֵשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָל כַּחַם הַיּוֹם (יח א).

לחבש את סוסו, ויכרב עד לפני ביתו של רבנו, קרא אותו החופה ואמר לו בכעס: חשבתין לאדם הגון והנה רמיתני, בתתן לפי סכום כל כך מועט לעמות מכרה הזָהָב של בית המזיגה שלי. בקשהו רבנו לסור אתו למחסן המשקאות אשר לו, ויפתח מגופת חבית יי"ש חֶזֶק מאד, ויתן בידו מוֹדֵד החריפות, ויבקשהו למדד חריפות המשקה, וימצאהו בעל 95 גרדים (מעלות) וכן בשנייה ובשלישית. הוסיף רבנו לכל חבית מדה של מים, ויבקשהו למדד עוד פעם, ושוב מצא אותה מדת חריפות. אמר לו רבנו: אֲדוּנִי, רואה אתה כי כל זה שיש לי הוא רק מבפרכת השם שנותן לי, ומזה אני נותן לאחרים ולא משלך.

בית קאמרנא

המעצור, והנוסע היה עובר אז בעגלתו, וממשיך את דרכו הלאה. נאותו גובה יהודי פשר ונאמן, שישב ולמד משניות או אמר תהלים בין גבְרָא לגבְרָא, היה מצנה ועומד מאת רבנו, שמוסע יהודי אין לו רשות לקבל את המכס, רק להכניסו אל ביתו פנימה, שישלם את המכס לידו עצמו. וכשהיה נוסע זה איש שאינו אמיד, לא לבד שפטר רבנו מן המכס בקלל, אלא הזקיקו לאכל על שלחנו חנם אין כסף, וכך היו עניים מצויים אצל שלחנו בכל עת ובכל שעה.

פעם אחת הלשינו מתחרים לפני אדון הכפר, שרבנו מפגז הרבה לצדקה, וזה סימן שבית המזיגה שהוא שכר ממנו בסכום מועט לשנה, והנה מכרה זהב. כיון ששמע אדון הכפר זאת פעם וצנה

ביתו של רבנו הרב הקדוש רבי אייזיקל סאפרינער זצוק"ל, היה פתוח לעוברים ושבים. ולא היה רבנו מסתפק בזה שהאכיל על שלחנו עניים שבאו אליו מעצמם, אלא שהכניס אורחים גם בעל כרחם. כי מלבד בית המזיגה החזיק בחכירה גם את מכס הדָרְך, כי רבנו היה נהנה מיגיע פפיו ולא רצה לקבל על עצמו על רבנות. ועל פי דינא דמלכותא היתה זקוקה כל עגלה הרתומה לסוס או לכל בהמה שהיא שעברה דרך הכפר, לעמד לפני חלון ביתו, ולשלם ליד הגובה שלו את המכס הקצוב. כרגיל באותם הימים, היתה הדָרְך חסומה בקורה לרחבה. לאחר תשלום המכס לגובה שעמד בחלון הבית, נששם היה מנח הקצה האחד של הקורה סגור על מסגרי, היו מסירים את

